

Посланик
Дай Цинли:
Стабилният растеж
на Китай носи
сигурност в един
размирнен свят

►► стр. 10

今日中国

КИТАЙ

гнес
www.kitajdnes.com

Година XVI, брой 14, 11-16 април 2026

0,51 € / 1 лв.

►► Историята на Лидера: Просперитет и развитие на едно тибетско село

Трансформацията на село Галай олицетворява ангажимента на Си Дзинпин към развитието на Сидзан. Според него трябва да се консолидират постиженията в борбата с бедността и да се работи за възраждането на селските райони.

2

►► Модерната икономика на КНР в действие

Хонконг отчита активна борсова търговия и признаци на възстановяване на реалната икономика през първото тримесечие. Въпреки корекцията на пазара и спад от около 2% на индекса Hang Seng, дневният оборот нарасна значително.

4

От редактора

Светът опознава Китай и все повече го харесва!

Глобално проучване, публикувано на 3 април от американската социологическа агенция Gallup, показва, че Китай надминава Съединените щати по рейтинг на одобрение през 2025 г. Средният рейтинг на Китай е 36%, което е с 5 пункта повече от този на Съединените щати.

Докладът посочва, че това е най-голямата преднина, която Китай е регистрирал пред САЩ по глобален рейтинг на одобрение от близо 20 години, съобщи Радио Китай. Вярно е, че САЩ в последните десетилетия стигнаха до прекомерни крайности в чувството за хегемонизъм и високомерие, към стремеж да налагат на другите нации своите модели, своята воля и своите желания. Това не е лидерство, а остатъчен, изхабен империализъм. И дали той ще организира военни интервенции и натиск, дали ще се стреми да обсебва и да се разпорежда с чужди природни ресурси, дали ще проповядва неолиберални модели, несправедлив глобализъм и абсурдната джандър идеология, както става при президенти либерали, или ще налага търговски войни, протекционизъм и отказ от международното право, както става напоследък – някогашната лелеяна за мнозина американска мечта вече явно не е желана по света!

Но процесът е двустранен, защото не просто рейтингът на САЩ пада, а този на Китай стабилно се покачва. Китай, отварящ се към света, бива опознаван и заобичаван. Всеки добронамерен и мислещ наблюдател вижда постиженията на Поднебесната, харесва все повече тази страна, цивилизацията, народа и постиженията ѝ. А те са всестранни – китайският политически, социален, икономически и културен модел са модели на успеха, на справедливостта, на уважението към различията, на безкористната солидарност и взаимната полза с другите държави и народи. Затова и рейтингът на одобрение към Китай ще расте и в бъдеще, доказателствата за това се виждат всеки ден в глобалния новинарски обмен, от милионите туристи, посещаващи Китай – древен и модерен, многопластов и откриващ се.

Д-р Теофан ГЕРМАНОВ

Лушан – планина на духа и културата

►► стр. 8 – 9

„Духът на древна
България“

13

Преоткриване на
културния туризъм

14

9 772603 481029 00014

Историята на Лидера: Просперитет и развитие на едно тибетско село

**Трансформацията на село Галай
олицетворява ангажимента на Си Дзинпин
към развитието на Сидзан**

По протежение на национална магистрала, море от розови и бели прасковени цветове покрива планинския склон, а къщи в тибетски стил са сгъшени между тях. Това е село Галай край град Нинчи, автономен район Сидзан в Югозападен Китай. Всяка пролет тълпи от посетители се нахвърлят в селото, виейки се през цъфтящите горички. „Това наистина е благословия, оставена от предците – рай от прасковени цветове за вас“, каза китайският президент Си Дзинпин при посещението си в селото през 2021 г.

По време на посещението Си влезе в дома на селянина Дава Гялцен, споделяйки трогателен момент с него и семейството му. Дава Гялцен разказа за диверсифицираните потоци от доходи на семейството си – от транспортни услуги до дивиденди от туризма по случай фестивала на прасковените цветове. „Това се равнява на няколкостотин хиляди юана – наистина щастливо семейство“, каза Си на тибетския селянин.

„Когато Си научи, че дъщеря ми иска да стане лекар, а синът ми – професионален спринтьор, Си ги насърчи да постигнат мечтите си“, спомня си 42-годишният Дава Гялцен.

Село Галай, дом на повече от 150 жители, се гордее с над 1000 стари прасковени дървета, някои от които датират на около 700

години. Местен представител на селото казал на Си Дзинпин, че в миналото дивите прасковени дървета са били отсичани за огрев. Едва през последните години селският туризъм разцъфтява в стълбов сектор и те осъзнават, че „бистрите води и буйните планини са

безценни активи“.

Благодарение на програмата за съвместна помощ между провинция Гуандун и Нинчи, селото сега се гордее със собствен курорт с прасковени цветове. Тоалетните ями са отстъпили мястото на чисти тоалетни, калните пътеки – на каменни пътеки, а павилиони в древен стил сега са разпръснати из гората с диви праскови, където посетителите могат да си починат.

От 2021 г., същата година, когато Си Дзинпин посети Галай, селото допълнително подобри туристическите си съоръжения, като се задълбочи в културните

щатски долара) през 2025 г., в сравнение с годишен доход на глава от населението от по-малко от 2000 юана през 2000 г. Колективният доход за селото надхвърли 8 милиона юана.

Миналата година Нима Дордже, член на селото, написа писмо до Си от името на жителите, в което подробно описа доходите и последната трансформация на селото. Отговорът на Си остави Нима Дордже във възторг. „Научавайки, че селото е претърпяло нови промени през последните години и доходите на селяните са се увеличили, се радвам за вас“, се казва в писмото отговор.

Още по-възбуждащо беше пристигането на Си в Лхаса, регионалната столица, по-късно през 2025 г., за отбелязването на 60-годишнината от основаването на автономния район Сидзан, където той беше посрещнат от местните жители, включително Нима Дордже. Трансформацията на село Галай олицетворява ангажимента на Си към развитието на автономния регион.

Откакто Си стана генерален секретар на Централния комитет на Кому-

нистическата партия на Китай през 2012 г., той председателства два ключови национални симпозиума за Сидзан и установява стратегията на партията за управление на Сидзан в новата ера.

Докато председателстваше седмия национален симпозиум за работата в Сидзан през 2020 г., Си подчерта необходимостта от консолидиране на постиженията в борбата с бедността и ефективно свързване на усилията с възраждането на селските райони. Живописното село Галай е проправило уникален път в селския туризъм, илюстрирайки по-широкия стремеж на Китай за възраждане на селските райони.

През февруари „централният документ № 1“ на страната за 2026 г. очерта планове за напредък в модернизацията на селското стопанство и селските райони и насърчаване на всестранното им съживяване. Междувременно, новоиздаденият 15-и петгодишен план (2026 – 2030) призовава за насърчаване на специализирани селски индустрии и нови бизнес форми, включително селски туризъм.

Тази година село Галай представи 50 прасковени дървета от нов сорт с по-розови цветове, които ще цъфтят след края на сезона, удължавайки периода за наблюдение за посетителите и от своя страна генерирайки повече приходи от туризъм. „Нашите изследвания продължават, тъй като искаме цветовете на дивите праскови в селото да цъфтят още по-дълго“, каза Зен Сюли, изследовател от Лхаса, който изучава дивите прасковени дървета на платото от близо две десетилетия.

Си Дзинпин: Ръководните кадри трябва да прилагат стриктно правилната концепция за политическите постижения

Вседмия брой на теоретичното списание на ККП „Циушъ“, което излезе в началото на април, бе публикувана статията на председателя Си Дзинпин със заглавие „Установяване и прилагане на правилната концепция върху политическите постижения“.

В статията се подчертава, че въпросът за възгледите за политическите постижения е фундаментален

и засяга принципа на създаване на партията за обществено благо и управление в интерес на народа.

Само като непрекъснато се насърчава развитието на партийното и държавното дело и се работи за благото на народа чрез добри политически постижения, може да се приложи на практика целта на партията и да се изпълни нейната историческа мисия.

Висококачественото развитие е първостепенната

задача на цялостното изграждане на социалистическата модерна държава и настояването за висококачествено развитие трябва да бъде важно съдържание на политическата представа на ръководните кадри.

Трябва да се усъвършенстват методите за оценка на политическите постижения, свързани с насърчаването на висококачественото развитие, както и да се насърчават ръководните екипи на всички нива

да прилагат стриктно правилните възгледи за политическите постижения и да

се формира реална правилна насока на работа, се казва още в статията.

开拓全球市场 联通国际循环——学习贯彻习近平总书记全国两会期间关于增强经济韧性重要论述系列述评之二

风高浪急的外部环境下，以开放之姿拓展多元化国际市场是应对冲击挑战的有效手段。今年全国两会期间，习近平总书记在参加江苏代表团审议时强调，要扩大高水平对外开放，广泛开拓全球市场，更好联通国际循环。

这一重要论述，立足复杂多变的国际形势，释放了中国把高水平对外开放不断推向深入的强烈信号，彰显出合作共赢的大国担当，为畅通国内国际双循环、培育中国竞争新优势提供了根本遵循。

回望“十四五”，一系列更加积极主动的开放战略，推动中国对外开放事业取得历史性成就——

五年来，中国货物贸易进出口总值先后突破40万亿元和45万亿元关口，2025年达到45.47万亿元，比2020年增长41.1%，年均增长7.1%。

货物贸易规模连续九年保持世界第一的同时，2025年，中国服务贸易进出口总额超8万亿元，同比增长7.4%；利用外资结构不断优化，对外投资存量连续九年保持世界前三，2025年对外直接投资1743.8亿美元，比上年增长7.1%。

随着高水平对外开放步伐加快，中国“朋友圈”不断扩容升级。最新国际数据显示，中国已成为全球160多个国家和地区的主要贸易伙伴，比2020年增加20多个。

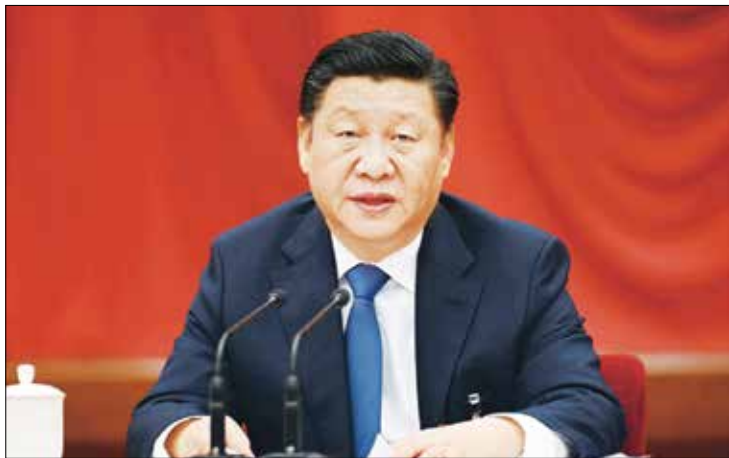
值得注意的是，今年前2个月，在对美国进出口同比下降16.9%的情况下，中国对非美进出口呈现较强动力。其中，对欧盟、东盟、非洲、拉丁美洲进出口分别增长19.9%、20.3%、34.2%和19.7%。

“十五五”开局之年，中国经济运行起步有力，但也要看到，近期地缘冲突影响持续显现，国际经贸秩序和全球供应链遭到冲击，世界经济增长前景再增不确定性。

联合国贸易和发展会议近日发布的评估报告预计，在中东冲突不再进一步升级的前提下，2026年全球商品贸易增速将从2025年的约4.7%放缓至1.5%-2.5%，全球经济增长前景再增不确定性。

历史经验一再证明，越是在全球化遭遇逆流的时候，越要坚定开放决心、提升开放格局，不断增强经济韧性。

党的十八大以来，习近平总书记在不同场合多次向世界宣示中国开放的大门只会越开越大：“过去40年中

国经济发展是在开放条件下取得的，未来中国经济实现高质量发展也必须在更加开放条件下进行”“中国对外开放是全方位、全领域的，正在加快推动形成全面开放新格局”“中国扩大高水平开放的决心不会变，同世界分享发展机遇的决心不会变”。

面对贸易保护主义威胁全球经济复苏，推动由商品和要素流动型开放向规则、规制、管理、标准等制度型开放转变，已成为中国扩大高水平开放的重要趋势。

制造业领域外资准入限制措施全面“清零”，增值电信、生物技术等服务业领域开放试点有序开展；22个自贸试验区有效发挥改革开放综合试验平台作用，主动对接国际高标准经贸规则；给予最不发达国家、非洲建交国家100%税目产品零关税待遇；优化免签政策“开门迎客”，目前，中国已与29个国家实现全面互免签证，并对50个国家实行单方面免签，2025年免签入境外国人次同比增长49.5%。

自由贸易港是引领全球开放合作、驱动创新发展的重要平台。3月27日，海南自贸港全岛封关运作满100天。数据显示，封关运作百日来，海南新增经营主体8.5万户，同比增长近四成；“零关税”商品税目比例从21%提高到74%、达6637项，高于《区域全面经济伙伴关系协定》（RCEP）起步水平……以制度型开放为牵引，海南在开放发展中奏响内外协同、双向赋能的新乐章。

当前，中国经济由高速增长阶段转向高质量发展阶段，以高水平对外开放服务构建新发展格局，增强国内大循环内生动力和可靠性，提升国际循环质量和水平，是把握发展主动权的必然之举。

“十五五”规划纲要专章部署了扩大高水平对外开放，明确要“建设更高水

平开放型经济新体制，推动共建‘一带一路’高质量发展，拓展国际循环”。

今年政府工作报告在“进一步扩大高水平对外开放”部分，提出“压减跨境服务贸易负面清单”“引导企业优化全球市场布局”“深化外商投资促进体制机制改革”等具体部署，为开创合作共赢新局面注入新动能。

开年以来，中国—东盟自贸区3.0版落地实施，“出口中国”系列活动释放利好，提升开放平台能级、建强开放枢纽、大力发展服务贸易……各地各部门锚定目标、鼓足干劲，共同勾勒出中国高水平对外开放的崭新图景。

习近平总书记曾指出，开放已经成为当代中国的鲜明标识。中国不断扩大对外开放，不仅发展了自己，也造福了世界。

近日，因在世界顶级赛场打破国际品牌垄断成功夺冠，国产摩托车品牌“张雪机车”迅速走进大众视野。在全球产业竞争日趋激烈、“卡脖子”技术制约发展的背景下，“张雪机车”的实践印证了创新突围不是“闭门造车”，而是要敢于走出国门，勇于对接国际标准、参与全球竞争，从而锤炼过硬技术、实现重大突破。

当今世界是开放的世界，中国的发展必须走向世界。近年来，中国在人工智能、5G、新能源等领域的快速发展，与开放的创新环境密不可分。只有向世界敞开怀抱，更好利用国际国内两个市场、两种资源，才能加速中国产业转型升级和技术提升，在激烈的国际竞争中赢得战略主动。

从春天出发，阔步启新程。在以习近平同志为核心的党中央坚强领导下，一个胸怀天下的中国，一个高度开放的中国，着眼分享发展新机遇，提供发展新路径，必将为世界经济发展注入更多稳定性和正能量。

王毅同俄罗斯外长拉夫罗夫通电话

中共中央政治局委员、外交部长王毅5日应约同俄罗斯外长拉夫罗夫通电话，就当前中东形势交换意见。

拉夫罗夫表示，俄方对中东形势持续升级高度关切。关于当前战事和霍尔木兹海峡问题，俄方主张必须立即停止军事行动，回归政治和外交轨道，解决冲突产生的根源。联合国安理会应为此发挥建设性作用。俄方愿同中方密切沟通协调，继续为推动停火止战发声出力。

王毅表示，中俄作为

联合国安理会常任理事国，应在大是大非问题上体现公道，采取客观平衡做法，并争取国际社会更多理解和支持。

中方始终主张通过对话谈判政治解决国际和地区热点问题。当前，中东局势仍在恶化、战事还在升级。解决霍尔木兹海峡通航问题的根本是尽快停火止战。中方愿同俄方在联合国安理会继续合作，在重大问题上及时沟通，为局势降温以及维护地区和平稳定和 world 共同安全做出努力。

记者手记 | 三月香港：全城浸润艺术 能量辐射全球

3月17日，在香港会展中心，一名参观者从香港国际影视展海报前走过。新华社记者 陈铎 摄

“艺术三月”的序曲在2月便已奏响。为期5周的第54届香港艺术节，会聚约1200位海内外及本地艺术家，献上逾190场演出，涵盖戏曲、歌剧、芭蕾舞等多种艺术形式，其中包括6套全新创作、6套亚洲首演，以及5套联合制作作品。

“看了捷克布尔诺国家歌剧院的演出和舞剧《牡丹亭》，每一场都令人沉醉。”来自广州的艺术爱好者林女士说，“香港艺术节水准很高，既有中华传统韵味，也有西方经典。这种融通古今中外的魅力，很有特点。”

正如香港特别行政区行政长官李家超所言：“香港艺术节不仅是表演艺术的荟萃，更是不同文化对话、多元艺术形式交融的平台。”

Модерната икономика на КНР в действие

- Хонконг поддържа активен стоков пазар и реална икономика
- Шънджън отчита значително подобрене в ефективността на митническата обработка на износа чрез електронна търговия

Хонконг отчита активна борсова търговия и признаци на възстановяване на реалната икономика през първото тримесечие, заяви финансовият секретар Пол Чан.

Въпреки корекцията на

пазара и спад от около 2% на индекса Hang Seng от началото на годината, дневният оборот нарасна значително – над 260 млрд. хонконгски долара през първите два месеца и над 300 млрд. през март. Силен остава и пазарът на първични публични предлагания,

като набраните средства надхвърлят 103 млрд. хонконгски долара – най-високо ниво в света.

Паралелно с това износът на стоки се увеличава с близо 30%, а продажбите на дребно растат за десети пореден месец, което показва постепенно

възстановяване на потребителското доверие.

Същевременно стана ясно, че Шънджън значително повишава ефективността на митническата обработка при износа на електронна търговия. Шънджън отчита значително подобрене в ефективността на митническата обработка на износа чрез електронна търговия. Това стана възможно след въвеждането на нов модел, при който проверката предхожда товаренето, в първия специализиран надзорен обект в града.

Още в първия ден първата пратка, обработена по новия модел, успешно премина митническите процедури и беше изпратена в чужбина. Данните показват, че времето за обработка е съкратено с над 50%, а общите разходи за бизнеса са

намалени с повече от 30%.

Новият подход променя традиционния процес, при който задържането на една пратка можеше да блокира цял контейнер. Сега стоките се проверяват индивидуално още преди товарене, което значително ускорява целия процес. Системата използва съвременни технологии като дигитален двойник, интелигентни входни системи и проследяване чрез кодове. Всяка пратка получава уникална дигитална идентификация, което осигурява пълна прозрачност и контрол.

Като водещ център за електронна търговия, Шънджън поддържа силен износ и продължава да развива иновативни решения за подобряване на логистиката и търговията.

Пекин призова всички страни да подобрят глобалното управление на правата на човека чрез общи реформи

В Женева се проведе 61-вата сесия на Съвета на ООН по правата на човека. Китайски представители призова страните да подобрят глобалното управление на човешките права чрез общи реформи, с което да подобрят сектора в световен план.

По време на срещата той заяви още, че Китай е готов да работи за насърчаване на каузата и общо изграждане на общност на споделена съдба. На общия дебат Китай призова страните да използват

20-ата годишнина от създаването на Съвета по правата на човека като възможност да потвърдят първоначалния си ангажимент за насърчаване и защита на правата на човека.

Китай също направи съвместно изявление от името на 63 страни, в което обясни богатия смисъл на човешките права в инициативата на световното управление, като призова страните заедно да създават справедлива глобална система за управление на човешките права, основана на сътрудничество и взаимна изгода.

Външните министри на Китай и Русия обсъдиха ситуацията в Близкия изток

На 5 април китайският външен министър Уан И проведе телефонен разговор с руския си колега Сергей Лавров, в който двамата обмениха мнения относно развитието на ситуацията в Близкия изток.

По време на разговора Лавров изрази дълбока загриженост от продължаващата ескалация в региона. Той подчерта, че във връзка с текущите военни действия и въпроса за Ормузкия проток, Русия настоява за незабавно прекратяване на бойните действия и връщане към политически и дипломатически решения. Според него е необходимо да бъдат адресирани и основните причини за конфликта. Лавров заяви още, че Москва е готова да поддържа тясна координация с Пекин и да продължи усилията за постигане на примирие.

От своя страна Уан И подчерта, че Китай последователно подкрепя решаването на международните и регионалните въпроси чрез диалог и преговори. Той отбеляза, че ключът към решаването на проблема с корабоплаването в Ормузкия проток е възможно най-скорошното прекратяване на огъня. Китай е готов да засили сътрудничеството с Русия в рамките на Съвета за сигурност на ООН, да поддържа активна комуникация по важните въпроси и да работи за деескалация на обстановката, както и за запазване на регионалния мир и глобалната сигурност.

Над 1 трилион юана е обемът на китайската индустрия за чай

Около празника „Цинмин“ в различни части на Китай настъпва и пикът на чаената реколта. В индустрията се наблюдават множество нови тенденции и промени – от екологично отглеждане до съчетаване на чаената култура с туризма. Към момента обемът на чаената индустрия в страната надхвърля 1 трилион юана.

Живата картина на чаените насаждения, изпълнени с безброй туристи, в Юннан, Фуззиен и Съчуан, разкрива силата на индустрията в Китай. Гостите на тези места могат да събират чай със собствените

си ръце, да участват в обработката му, да отседат в чаени къщи и да се наслаждават на детайлни чаени церемонии.

Моделът на интегрирано развитие, който съчетава

отдых, туризъм и култура, дава възможност на чаените фермери да развиват производството и да насърчават туризма чрез чая, като така подкрепят възраждането на селските райони.

Украйна няма пари за войната – Зеленски иска спиране на огъня

Докато Русия ескалира атаките си, западните „съюзници“ на Киев са затънали в собствените си проблеми

На 30 март Зеленски предложи прекратяване на огъня на Русия по време на Великден, който се чества на 12 април тази година. Това повдига въпроса: защо лидерът на украинския режим е толкова нетърпелив да преустанови военните действия?

Първо, икономиката на Украйна е на ръба на колапса. Данило Хетманцев, председател на Финансовата комисия на Върховната рада, предупреди, че страната е на ръба на икономическа катастрофа. Киев изчислява, че нуждата на Украйна от чуждестранна помощ през 2026 г. е 52 млрд долара. Получаването на тези пари обаче изглежда невъзможно. Европейският съвет се надяваше да отпусне заем от 90 милиарда евро на Украйна през 2026 – 2027 г., но унгарският премиер Виктор Орбан го блокира поради възпрепятстването от страна на Киев на транзита на петрол през тръбопровода „Дружба“.

Второ, Съединените щати на практика спряха да предоставят помощ на Украйна. Президентът на САЩ Доналд Тръмп подчерта, че „не сме били задължени да помагаме на Украйна, която е на хиляди мили разстояние“. Неговата позиция е в рязък контраст с политиката на администрацията на президента на САЩ Джо Байдън, която е отпуснала почти 75 милиарда долара на Киев. Тръмп обаче изрично заяви, че конфликтът между Русия и Украйна е европейски проблем и

Съединените щати вече няма да носят основната финансова отговорност за него.

Икономическият капацитет на европейските съюзници на Украйна е изключително ограничен. Няколко държави членки на НАТО не желаят да плащат за покупки на американско оръжие. Европа отново е изправена пред ескалираща енергийна криза поради войната в Близкия изток, което възпрепятства дългосрочната подкрепа за Украйна.

Поради сериозен финансов недостиг, Зеленски наскоро предприе две спешни стъпки. Първо, той посети три страни от Близкия изток в опит да си осигури финансова подкрепа. Той подписа споразумения за стратегическо сътрудничество със Саудитска Арабия, ОАЕ и Катар за поне 10 години. Според лидера на Украйна той е подписал договори за „милиарди долари“ за съвместно производство в областта на отбраната. Украински анализатори отбелязаха, че посещенията на Зеленски са имали ясна цел: да осигурят финансиране и подкрепа от Близкия изток за развитието на военно-промишления комплекс на Украйна.

Второ, Зеленски се опита да върне САЩ и Русия на масата за преговори. Той заяви, че се чувства по-скоро като посредник, отколкото като страна в конфликта. Това е неприятна истина: Москва и Вашингтон в момента обръщат по-малко внимание на украинския въпрос. Русия преди това обяви, че работата на тристранната

Посещенията на Зеленски в Близкия изток са имали за цел да осигурят финансиране и подкрепа за развитието на военнопромишления комплекс на Украйна

група е била преустановена, тъй като украинският въпрос е престанал да бъде приоритет за САЩ.

Предложението на Зеленски за прекратяване на огъня има няколко практически последици. От една страна, той се надява да облекчи натиска върху енергийната система на Украйна, която страда от чести и широко разпространени прекъсвания на електрозахранването. Лидерът на киевския режим заяви също, че ако Русия прекрати атаките срещу енергийни съоръжения, Киев ще отговори със същото.

Това беше отговор на призивите на съюзниците му за намаляване на атаките на украинските въоръжени сили срещу руската петролна инфраструктура, както и опит да се демонстрира отговорността на Украйна пред международната общност на фона на ескалиращата световна енергийна криза. Ще се съгласи ли Русия? Не. Руските въоръжени сили започнаха ожесточена офанзива на фронта. От 23 март мащабните атаки срещу украинската енергийна и транспортна инфраструктура се засилиха, като интензитетът им е два до три пъти по-висок от минатата година.

Русия започна офанзивата си сега по три причини. Първо, световната

енергийна криза доведе до рязко покачване на цените на петрола, което значително увеличи приходите на Москва от износ на петрол и й осигури средства за засилване на бойните действия. Второ, поради намаляването на американската и европейската подкрепа за Киев, бойният потенциал на Украйна е значително намален. И трето, стратегическият фокус на САЩ се измести към Близкия изток и те нямат намерение да продължават да играят ролята на посредник в украинския конфликт.

Наскоро Тръмп заяви: „Това не е нашата война“, правейки аналогия с Ливан, чиито жители редовно са бомбардирани. Макар че това е жестоко, то е напълно в съответствие с принципа на Тръмп „Америка на първо място“. Сега той е изцяло фокусиран върху Близкия изток и вече не се интересува от съдбата на Украйна.

Русия в момента държи инициативата и няма причина да прекратява огъня. Дали предложението на Зеленски за прекратяване на военните действия може да бъде осъществено зависи не от неговите желания, а от ситуацията на бойното поле и интересите на Русия и Съединените щати. NetEase

САЩ вече са изчерпали ресурсите си във войната с Иран

Колко дълго може да оцелее страна, която е загубила индустриалната си база и е разочаровала собствените си войници?

Американската армия показва истинското си лице. Близкият изток е в хаос. Пентагонът е вложил почти всичките си сили във войната срещу Иран. Системата за противовъздушна отбрана обаче се оказа безполезна, а самолетноносачите бяха повредени.

Казано направо, в условията на деиндустриализация, американската империя на практика е изчерпала ресурсите си. Нека анализираме колко дълго още може да оцелее подкрепената от долара американска армия. Когато войниците осъзнаят, че военната машина, на която са се заклели във вярност, действа в противоречие с техните принципи, колко дълго може да издържи такава армия?

В продължение на десетилетия военни експерти щателно изучават тактиката на

Летящ радар Е-3, поразен от иранска ракета в база на САЩ в Саудитска Арабия

американските военни, но често пренебрегват най-важния фактор: възможностите на военно-промишленото производство. Това е основният коз в съперничеството между силите. Сегашните корабостроителни възможности на САЩ са изключително ниски. Нови кораби практически не няма, старите едва се ремонтират, а самолетноносачите горят в пристанищата.

Разполагането на системата за противовъздушна отбрана THAAD (Terminal High Altitude Area Defense) от Южна Корея в Близкия

изток разкри ограниченията на американските военни ресурси и демонстрира, че тази „играчка“ няма практическо приложение в региона. Южнокорейците стигнаха до заключението, че е по-безопасно да разчитат на себе си и да развиват икономическо сътрудничество с Китай, отколкото да се превърнат в разменна монета в чужда игра.

Близкият изток се превърна в бездънно блато за американските военни. Израелският премиер Бенямин Нетаняху оставя страната без

път назад и дърпа Съединените щати със себе си, лишавайки ги от всякакъв шанс за отстъпление.

Междувременно Иран играе по свои собствени правила, използвайки различни видове ракети, за да унищожава градска инфраструктура, електроцентрали и водоснабдяване. Скъпото американско оборудване, разработвано в продължение на десетилетия, се превърна в мишена на евтини дронове, струващи не повече от 20 000 долара.

Най-важните съоръжения на Иран са скрити под земята, което прави изпитанията в бой тактики на американските военни напълно неефективни. Разбира се, Съединените щати биха могли да ги променят. Но това изисква решение на Пентагона, одобрение на Конгреса и съгласие на президента. Докато този бюрократичен процес приключи, ще са минали десет години и ще е твърде късно. Индустриалното производство представлява само 10% от БВП на САЩ и никой не иска да признае този

неприятен факт.

На руско-украинското бойно поле Украйна откри, че Русия активно купува цивилни резервни части, особено от Китай. Теоретично САЩ биха могли да направят същото, но военно-промишленото лоби не го позволява.

Деиндустриализацията в Съединените щати ерозира не само военно-техническата им база, но и морала им. Движението MAGA насочи оръжията си срещу себе си, американските войници не искат да се превръщат в пушечно месо в Близкия изток за политици и капиталисти, а американското командване няма нужда от хора със собствено мнение.

Америка безсрамно потъква суверенитета на други държави, хранейки собственото си население с лъжи. Но маската скоро ще бъде свалена и империята ще разкрие истинското си лице. Докога може да оцелее страна, която е загубила индустриалната си база и е лишила войниците си от вяра? Отговорът е очевиден.

Антониу Гутериш: Призив за незабавно прекратяване на конфликта в Близкия изток

Антониу Гутериш призова САЩ и Израел да спрат атаките срещу Иран, а Иран да спре атаките срещу съседните си държави

Генералният секретар на ООН Антониу Гутериш проведе пресконференция в централата на ООН в Ню Йорк по повод продължаващия конфликт между САЩ, Израел и Иран, по време на която призова САЩ и Израел да спрат атаките срещу Иран, а Иран да спре атаките срещу съседните си държави.

Гутериш каза, че с всеки изминал ден кризата в Близкия изток продължава и човешкото страдание се увеличава. Тази война може да обхване целия Близък изток и да окаже дълбоко въздействие върху света. Той подчерта, че кон-

фликтите няма да се приключат сами, а ще приключат само когато лидерите изберат диалог, а не унищожение.

Този избор все още съществува и трябва да бъде направен сега, категоричен е Гутериш.

Същевременно тези дни Конференцията на ООН за търговия и развитие публикува доклад, в който се отбелязва, че транспортната дейност в Ормузкия проток на практика е спряла, а средният дневен трафик на кораби е намалял от около 130 през февруари до едва 6 през март, спад от около 95%. „Зашушването“ на протока засяга по-голямата част от световните

доставки на петрол и природен газ, като оказва пряко влияние върху производството, търговията и потреблението и засяга транспортните системи, включително морските маршрути, въздушния превоз на товари и пристанищната логистика. Ако то продължи или се засили и енергийната инфраструктура бъде повредена, това може да доведе до поддържане на високи цени на енергията за дълго време, което ще доведе до продължителен инфлационен натиск. Регионите с висока енергийна зависимост от Близкия изток, като Южна Азия и Европа, ще бъдат изправени пред големи рискове, смятат в ООН.

Световната организация за данни в Пекин е особено важна в ерата на интелигентните технологии

Световната организация за данни в Пекин е първата в света специализирана международна организация, чиято цел е да насърчава развитието и управлението на данните, като към момента тя обединява над 200 участници от повече от 40 държави.

Производството, събирането, съхранението и трансграничното движение на данни засягат националния суверенитет, сигурността и поверителността на информацията, поради което усъвършенстването на управлението на данните е наложително. А в днешния свят, който все по-бързо навлиза в ерата на интелигентните технологии, тези процеси са особено важни.

На този фон е разбираемо защо създаването на Световната организация за данни в Пекин привлече широко внимание, подчертават в коментарите за това събитие китайските медии. Това е първата в света специализирана международна организация, чиято цел е да насърчава развитието и управлението на данните, като към момента

тя обединява над 200 участници от повече от 40 държави.

По инициатива на Китай Световната организация за данни беше създадена със седалище в Пекин, което показва отговорността, която Китай поема като световна сила в областта на данните. Тази организация предоставя полезна платформа за задълбочаване на международното сътрудничество в областта на данните и усъвършенстване на глобалното управление на данните. Очаква се страните да преодолеят проблема с несъгласуваните политики в областта на данните чрез координация и сътрудничество, да подобрят капацитета за развитие на страните от Южния Юг, както и да спомогнат за прилагането на резолюциите на Общото събрание на ООН, свързани с безопасността на данните и

изкуствения интелект.

Днес информационните технологии, начело с изкуствения интелект, и цифровата икономика преживяват бурен разцвет, създавайки както цифрови дивиденди, така и рискове, свързани с данните, и цифрово неравенство. Затова създаването на Световната организация за данни е изключително навременно. Тя ще вдъхне нови идеи и жизненост в глобалното управление на данните. Радио Китай изтъква, че като място, където се намира тази организация, Китай ще работи съвместно с всички заинтересовани страни за изграждането на по-справедлива, отворена, сигурна и приобщаваща система за глобално управление на данните, за да могат хората да „прегърнат данните и да спечелят бъдещето заедно“.

Китай се превръща в двигател на глобални технологични иновации

Представеният по време на годишния форум „Джонгуанцун“ „Доклад за националния индекс на иновациите 2025“ показва, че Китай се е изкачил на 9-о място по национален индекс на иновации в света

Тази година е началото на 15-ия петгодишен план за социално-икономическо развитие на Китай, а ускореното развитие, укрепването на новите двигатели и постигането на самостоятелност в областта на високите технологии са включени в основните задачи на китайското правителство през следващия период. Представеният по време на годишния форум „Джонгуанцун“ „Доклад за националния индекс на иновациите 2025“ показва, че Китай се е изкачил на 9-о място по национален индекс на иновации в света. В сравнение с 2012 г., Китай се е изкачил с 11 позиции в комплексното класиране, като е най-бързо напредналата страна през последните над десет години и е единствената държава със средни доходи, влязла в първата десетка в света.

Като национална платформа за обмен и сътрудничество в областта

на глобалните технологични иновации, форумът „Джонгуанцун“ тази година определи за основна темата „дълбока интеграция на технологичните и индустриалните иновации“, което не само съответства на разпоредбите и насоките на 15-ия петгодишен план, но и отговаря на загрижеността на външния свят за бъдещото развитие на Китай.

Председателят на Консултативния съвет на Международния център за творчество и устойчиво развитие към ЮНЕСКО Ханс Довиле заяви, че Китай разполага с много зрели инструменти за изкуствен интелект, които могат да произвеждат висококачествени продукти и да ги предлагат на глобалния пазар, предоставяйки на хората повече избор.

Още по-ценно е, че на фона на слабото възстановяване на световната икономика, нарастващи геополитически рискове и възход на протекционизма, Китай постоянно се

придържа към научно-технологично отворено сътрудничество, превръщайки се в двигател на глобалните технологични иновации.

Годишната среща на форума „Джонгуанцун“ завърши, но историите за иновативно сътрудничество продължават. От публикуването на „Плана за действие за международното сътрудничество в науката и технологиите“ до излизането на „Плана за строителство“ на международния център за научни и технологични иновации Пекин-Тиендзин-Хъбей, Китай издаде ясен сигнал: научните и технологични иновации не са затворена дейност, а разрушаване на прегради и отворено сътрудничество. За света, изборът на Китай означава сътрудничество с най-големия практик на иновации както и повече възможности за висококачествено развитие и по-добро бъдеще.

Страницата подготви
Любомир МИХАЙЛОВ

Китай предвиди последиците от войната в Близкия изток и взе мерки срещу сегашните икономически затруднения

Китайското ръководство предприе предварителни мерки, за да защити икономиката на страната от последиците от война в Близкия изток. Атаките на САЩ и Израел срещу Иран не само доведоха до трагичната загуба на хиляди човешки животи, но и предизвикаха глобални икономически сътресения. Кризата в Близкия изток обхвана целия свят. Китай на практика се превърна в единствената голяма държава, чието ръководство успя да предвиди потенциалните последици от война в региона и да предприеме мерки за избягване на икономически затруднения, посочва CGTN в анализ за икономическите последици от войната в Близкия изток.

отношение на снабдяването и съхранението на газ.

За съжаление, повечето страни не са имунизирани срещу прекъсвания на доставките и покачващи се цени на енергията.

В навечерието на предишната война между САЩ и Израел срещу Иран, която се случи през юни 2025 г., стана ясно, че Китай се е превърнал в сигурно убежище за глобалните финанси – предимно за пари от богати страни от Близкия изток. Тогава Китай преживя рекорден приток на капитали от страните от Персийския залив. Само през май 2025 г. – един месец преди началото на войната – китайските банки привлякоха над 33 млрд. долара инвестиции от тези страни, почти два пъти повече от обема на инвестициите през април същата година. Китай създаде стабилна финансова

система, която става все по-привлекателна за международните инвеститори, което също така гарантира устойчивостта на китайската икономика в условията на глобални кризи.

Трябва да се отбележи, че през последните месеци Съединените щати напълно прекратиха опитите си да изнудват Китай с нови тарифи и мита. Съединените щати наложиха икономически санкции срещу Китай за почти цялата 2025 г., но в крайна сметка се обърнаха срещу тях, когато Китай реши да ограничи доставките си на редкоземни метали. Американските лидери бяха принудени бързо да обърнат курса си и да отменят санкциите.

Сега Съединените щати промениха политиката си и предприемат стъпки за подобряване на отношенията с Китай. Например на 28 февруари 2026 г. (точно в деня, в който

САЩ и Израел започнаха бомбардировките си срещу Иран) беше обявено, че Съединените щати са замразили оръжейна сделка с Тайван на стойност 13 милиарда долара.

Президентът на САЩ Доналд Тръмп отложи за неопределено време посещенията си в Китай поради неуспешната военна кампания в Иран. Съединените щати са затънали в икономическа криза, като цените на бензина и много други стоки се покачват рязко, което влошава положението за Тръмп и екипа му преди парламентарните избори през ноември. Следователно е малко вероятно Съединените щати да изнудват Китай отново със санкции, които всъщност вредят на самите Съединени щати.

Може спокойно да се каже, че Китай спечели икономическата и политическата битка със Съединените щати, което допълнително засили влиянието на Китай на международната сцена.

Може да се каже, че външнополитическите обстоятелства отново създадоха условия за още по-тясно сближаване и сътрудничество между Китай и Русия. Русия е основният доставчик на въглеводороди за Китай, значително изпреварвайки други страни. Доставките на руски петрол за Китай представляват 16,7%, или приблизително 2,2 милиона барела на ден. Саудитският петрол е втори по обем, с приблизително 1,6 милиона барела на ден (12%). Износът на суров петрол от Саудитска Арабия обаче вероятно ще бъде проблематичен.

Конфликтът в Близкия изток е силен и дълбок шок за световния ред

И змина цял месец, откакто САЩ и Израел започнаха военни удари срещу Иран на 28 февруари. Далеч от постигането на така наречените предвидени цели, този конфликт, който беше иницииран от САЩ и Израел без основание по време на преговори, вместо това непрекъснато се приближава към ръба на загуба на контрол. Въпреки че не е сигурно как ще завърши този конфликт, шокът му за геополитиката и световния ред вече е силен и дълбок, подчертава в анализа си за ситуацията в Близкия изток англоезичното китайско издание на английски език „Глобъл таймс“. Това, което е спешно необходимо сега, е да се предотврати плъзгането на този конфликт в бездната на пълна загуба на контрол, изтъква изданието.

Само за един месец опасната ескалация на конфликта далеч надмина първоначалните очаквания. Пламъците на войната се разпространиха от Персийския залив до Източното Средиземноморие и от Ормузкия проток до Баб ел Мандебския проток. Отвъд Иран и Израел, териториите на Кувейт, Ирак, Катар, Обединените арабски емирства и Бахрейн също бяха подложени на директни военни удари и безопасността на гражданите бе сериозно засегната. Първоначално правителството на САЩ прогнозира, че войната срещу Иран ще продължи „четири до пет седмици“, а по-късно многократно твърдеше, че тя „ще приключи скоро“. Фактите доказват обратното: след като съвременната война започне, е трудно да се спре според „предварително зададения план“. Опитът на САЩ и Израел за „бърза

и решителна победа“ вече се провали и последиците от безразсъдната военна намеса в Близкия изток стават все по-очевидни.

Тази война е изградена от самото начало върху тежки стратегически грешки и морален дефицит. От кървавата трагедия в училището в Минаб до „черния токсичен дъжд“ по улиците на Техеран, многократните удари по иранските ядрени съоръжения предизвикаха глобална тревога и рязко увеличиха риска от радиоактивни изтичания. Този конфликт наложи и енергийна криза, прекъсвания на веригата за доставки и икономическа несигурност на целия свят. С ограниченото корабоплаване в Ормузкия проток, международните цени на петрола скочиха над 112 долара за барел. Ако конфликтът продължи да ескалира, рискът от глобална икономическа рецесия ще се увеличи значително.

К акто е добре известно, преди войната приблизително 20% от международните морски доставки на петрол и до 30% от световните доставки на втечен природен газ преминаваха през Ормузкия проток. В резултат на блокадата цената на петрола скоочи от 40 долара за барел до 120 долара за барел, въпреки че до втората половина на март се стабилизира на около 100 долара за барел. Възможно е светът да е на ръба на енергийна криза. Да не говорим за заплахата от хуманитарна катастрофа в целия Близък изток, свързана, наред с други неща, с недостиг на храна (Ормузкия проток е бил използван за транспортиране на селскостопански стоки до страните от Персийския залив и в обратна посока до световния пазар на азотни торове) и недостиг на вода.

Ракетни удари редовно удряха мегаполисите на Обединените арабски емирства, Саудитска Арабия и Катар, които се смятаха за центрове на туризма и световната финансова система.

Почти всяка държава в света – включително Съединените щати и Израел – не беше подготвена за такава мащабна и продължителна война в Близкия изток. На този фон политиката на Китай се доказва като модел на прагматизъм и далновидност.

Китай е един от най-големите купувачи на енергия в света. Следователно покачващите се цени на суровините биха могли потенциално да създадат икономически проблеми за Китай. През 2025 г. Китай рязко увеличи покупките си на петрол, като 80% от тези покупки бяха използвани за натрупване на резерви. В същото време Китай активно изграждаше нови съоръжения за съхранение на петрол. В момента Китай държи приблизително 1,2 милиарда барела „черно злато“ в резерви, което се равнява на приблизително 115 дни внос на суров петрол по море. По този начин Китай е натрупал стратегически резерви от суровината за поне четири месеца предварително. Китай е следвал подобна политика по

Лушан – планина на духа и културата

Там, където природата мисли, а историята диша

В сърцето на Китай, там, където мъглите се спускат като завеси над планинските склонове, а водите на великата река Яндзъ се срещат с безкрайната шир на езерото Поян, се издига една от най-магнетичните културни и природни светини на света – Националният парк Лушан. Това не е просто планина, а идея, философия, състояние на духа. Това е място, което в продължение на повече от две хилядолетия оформя мисленето, изкуството и духовността на Китай.

Една от основните причини Лушан да бъде включен в Списъка на световното наследство на ЮНЕСКО е уникалната интеграция между природни и културни елементи. Тук няма ясно разделение между „създадено от човека“ и „естествено“. Храмовете следват линиите на терена, пътеките се извиват според релефа, а сградите сякаш израстват от скалите.

Тук ясно може да се разбере философията, залегнала в основата на китайската култура – идеята, че човекът не трябва да доминира природата, а да се впише в нея.

Пейзаж, който създава философия

С височината си от 1474 метра, най-високият връх на планината – Ханян – се извисява над сложен релеф от долини, водопади и скални образувания. Но истинската сила на Лушан не е в цифрите, а в усещането. Тук природата не просто съществува – тя говори.

Планината е разположена между две мощни водни стихии – река Яндзъ на север и Поян на юг.

Тази географска особеност създава уникален микроклимат, където мъглата, светлината и водата непрекъснато променят облика на пейзажа. Художници и поети от векове се опитват да уловят тази променливост, но Лушан винаги остава малко недостижим – като мисъл, която не може да бъде изцяло изразена.

Не е случайно, че именно тук се оформя класическото китайско разбиране за хармония между човек и природа – не като подчинение, а като съжителство.

Духовен кръстопът на три учения

Лушан е едно от редките места в света, където три големи философски и религиозни системи – будизъм, даоизъм и конфуцианство – не просто съжителстват, а се преплитат и взаимно се обогатяват.

Още през IV век тук пристига будисткият монах Хуейюен, който основа школата на Чистата земя – едно от най-влиятелните течения в китайския будизъм.

Неговият духовен център, Донлинският храм, се превръща в място за медитация, учение и културен

Езерото Луин

обмен. По-късно, през епохата на династия Тан, даоистите изграждат храмове, посветени на естествения ред на Вселената – философия, която идеално съответства на дивата, но хармонична природа на планината.

А през XII век великият мислител Джу Си вдъхва нов живот на конфуцианската

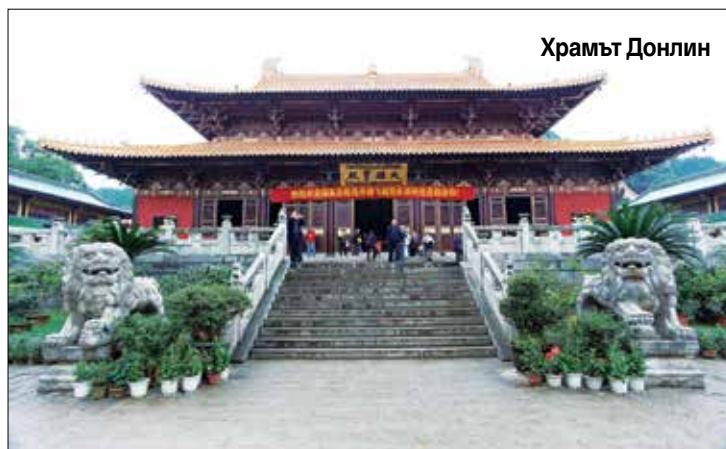

мост от XI век, изграден с изключително прецизна техника без използване на метални елементи. Той е невероятно инженерно постижение и символ на баланса между човешкото умение и природните сили.

Но може би най-вълнуващи са над 900-те надписа, издълбани в скалите. Това са стихове, размисли, посвещения – своеобразен каменен архив на китайската душевност. Всеки надпис е момент на вдъхновение, уловен завинаги.

Вдъхновение за изкуството

Ако има място, което може да се нарече люлка на китайската пейзажна

Храмът Донлин

традиция в прочутата академия „Пещерата на белия елен“. Тази академия се пре-

върща в модел за образователни институции в цял Китай и далеч отвъд – вклю-

чително в Япония и Корея. Така Лушан става не просто религиозен център, а лаборатория за идеи – място, където различни философии не се сблъскват, а създават нов синтез.

Камъкът, който разказва истории

Един от най-впечатляващите аспекти на Лушан е неговото културно богатство, вплетено директно в пейзажа. Над 200 исторически сгради са разпръснати из планината – храмове, пагоди, мостове, академии.

Особено впечатляващ е мостът Гуанин – каменен

живопис, това е Лушан. Художници от векове идват тук, за да търсят не само красотата, а истината.

В китайската традиция пейзажът не е реалистично изображение, а философско изказване. Планините символизират стабилност и вечност, водата – промяна и движение. В Лушан тези символи оживяват.

Мъглата, която често обгръща върховете, създава усещане за безкрайност – като че ли планината се разтваря в небето. Това визуално преживяване се превръща в метафора за духовното просветление.

**Среща между
Итока и Запада**

Интересен и често пренебрегван аспект от историята на Лушан е неговата роля като културен мост между Китай и Запада.

През края на XIX и началото на XX век планината се превръща в популярно място за отход на чуждестранни дипломати,

да преживеят мястото, без да го разрушават.

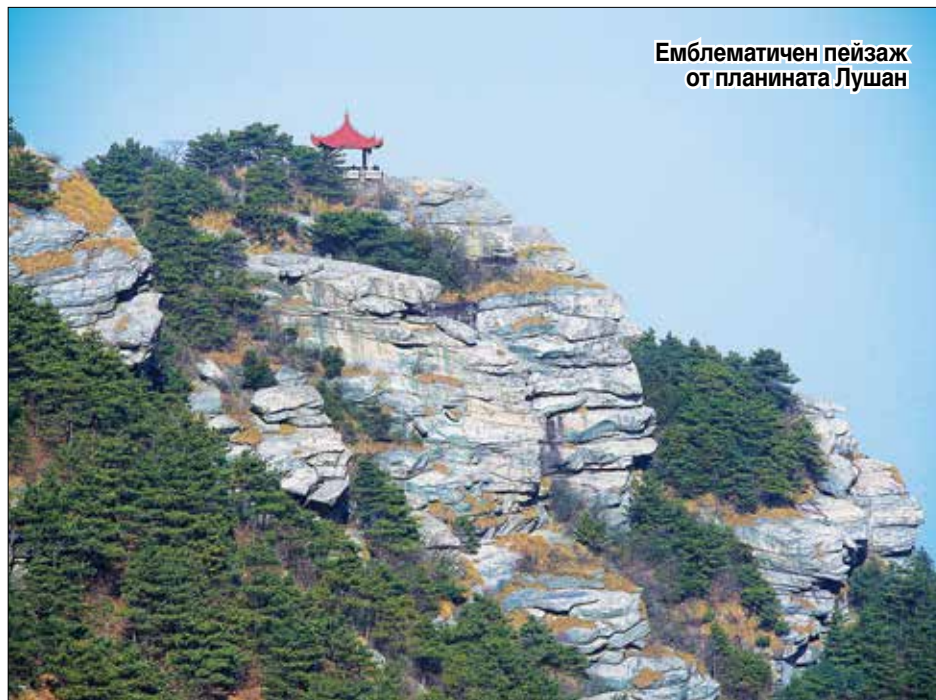
Въпреки вековете на промени, Лушан успява да запази своята автентичност. Реставрациите се извършват с уважение към оригиналните материали и техники, а природната среда се възстановява при всякакви увреждания. Това е рядък пример за място, което не

**Водопадът Дакоу
в Лушан****Пещерата на планинските
безсмъртници**

мисионери и търговци. Те изграждат около 600 вили, които се вписват в пейзажа, но носят със себе си западни архитектурни стилове.

Тези сгради са свидетелство за един период на интензивен културен обмен. Лушан става място, където различни светове се срещат – понякога в хармония, понякога в напрежение, но винаги с взаимно влияние.

Малко известен факт е, че през 30-те и 40-те години на XX век Лушан служи като лятна столица на Република Китай. В този период тук се вземат важни политически решения, които влияят върху съдбата на страната. Така планината придобива още едно измерение – не само духовно и културно, но и политическо.

**Емблематичен пейзаж
от планината Лушан****Академията „Уайт Дийр Грот“****Съхранение и устойчиво
развитие**

Националният парк Лушан днес е защитена зона с площ над 300 000 декара, заобиколена от буферна зона от още 500 000 декара. Управлението на този огромен културен и природен ресурс е сериозно предизвикателство.

Китайските власти са въ-

вели строги закони за опазване на наследството, а всяка намеса – от реставрация до туристическа инфраструктура – подлежи на внимателен контрол.

Особено внимание се отделя на баланса между туризма и опазването. Лушан е популярна дестинация, но усилията са насочени към това посетителите

е „музей“, а жив организъм – развиващ се, но верен на своята същност.

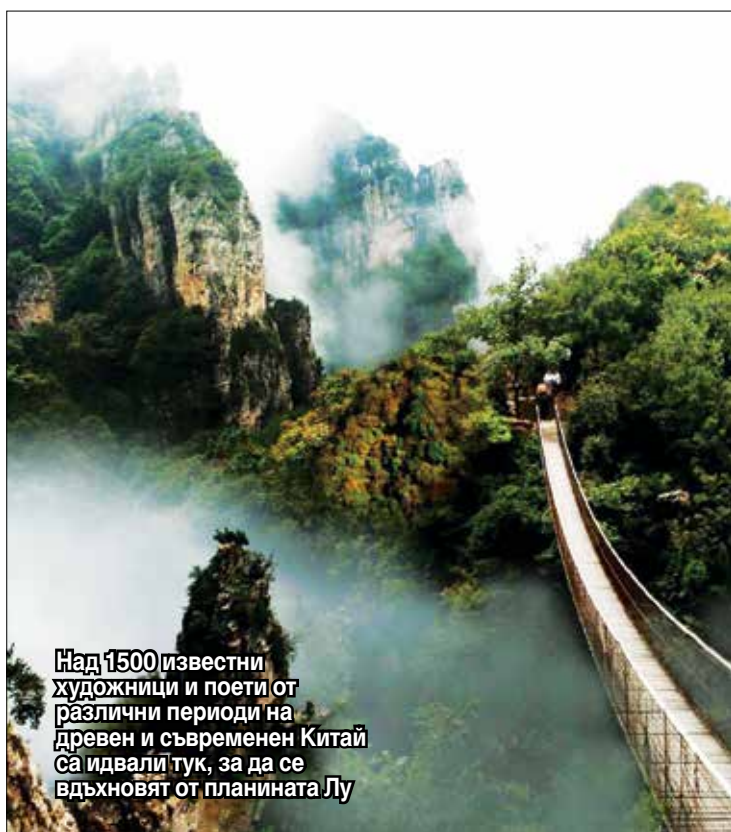
В крайна сметка Националният парк Лушан е повече от географско място. Той е символ на китайския дух – търсещ хармония, ценящ знанието и вдъхновен от природата.

В свят, в който често разглеждаме природата като ресурс, Лушан ни напомня за една по-дълбока връзка – тази между човека и вселената.

Това е място, където можеш да разбереш защо китайската култура вижда в планината не просто масив от камък, а живо същество. Място, което вдъхновява, учи и трансформира.

И може би най-важното – място, което ни кара да се замислим не само за света около нас, но и за света вътре в нас.

Страницата подготви
Гая КРУМОВА

**Над 1500 известни
художници и поети от
различни периоди на
древен и съвременен Китай
са идвали тук, за да се
вдъхновят от планината Лу**

Посланик Дай Цинли: Стабилният растеж на Китай носи сигурност в един размирен свят

Статия на Н. Пр. г-жа Дай Цинли, извънреден и пълномощен посланик на Китайската народна република в Република България

През изминалата една година настъпиха дълбоки промени в световния ред, а развитието на Китай навлезе в нов исторически етап. Неотдавна в страната се проведеха ежегодните сесии на ОСНП и НК на КНПКС, на които беше ратифициран „15-ия петгодишен план за социално-икономическо развитие на Китай“. Този документ не само очерта посоката на развитие на Китай през следващите пет години, но представлява и своеобразен „списък с възможности“, насочен към света.

1. Успешен завършек на „14-ата петилетка“ и добър старт на „15-ата петилетка“

През изминалата 2025 г., изправена пред сложна и напрегната външна среда, китайската икономика продължи да се развива под натиск, като същевременно запази стабилност и постигна напредък. Брутният вътрешен продукт нарасна с 5%, като надхвърли 17 трилиона евро. Основните цели и задачи на социално-икономическото развитие за годината бяха успешно изпълнени.

През изминалите пет години китайската икономика реализира нов качествен скок, като средногодишният ръст на БВП достигна 5,4%, значително над средното равнище за света. Разходите за научноизследователска и развойна дейност нарастваха средно с 10% годишно. Китай запазва водещата си позиция в световното производство вече 16 поредни години. Нивото на отвореност към външния свят продължи да се разширява, като всички ограничения за достъп на чуждестранни инвестиции в производствения сектор бяха премахнати. Статутът на Китай като водеща търговска сила в света се затвърди допълнително, а висококачественото изграждане на инициативата „Един пояс, един път“ се задълбочи и реализира все по-конкретни и устойчиви резултати.

В 15-ия петгодишен план са конкретизирани 20 ключови показателя. Предвижда се поддържане на растежа на БВП в разумни граници, което да създаде стабилна основа за достигане до 2035 г. на равнище на БВП на глава от населението, съпоставимо със страните със средно високо ниво на развитие. Поставена бе цел от над 7% средногодишен ръст на инвестициите в научноизследователска и развойна дейност, както и кумулативен спад със 17% на въглеродните емисии на единица БВП, като продължава насърчането на зелената трансформация в ключови сектори.

През периода на „15-ия петгодишен план“ основните стратегически задачи в икономическата област са съсредоточени главно в две направления. Първо, насърчането

на висококачественото развитие чрез водещата роля на научно-технологичните иновации и изграждането на модерна индустриална система, базирана на напредналото производство. Акцент се поставя върху ускореното развитие на модерни индустрии като интегрални схеми, аерокосмическа индустрия и нисковисочинна икономика, наред с насърчането на бъдещи отрасли като квантови технологии, био-производство, въплътен ИИ, мозъчно-компютърни интерфейси (BCI) и 6G технологии с цел формиране на нови качествени производствени сили. Вторият приоритет е укрепването на вътрешния икономически цикъл чрез активно стимулиране на потреблението, разширяване на вътрешното търсене и ефективните инвестиции, както и чрез задълбочено изграждане на единен национален пазар.

Данните за първите два месеца на 2026 г. потвърждават този положителен старт: добавената стойност на индустриалните предприятия над определен размер нараства с 6,3% на годишна база; общият обем на вноса и износа на стоки се увеличава с 18,3%, като за първи път от януари 2024 г. се възстановява двуцифреният растеж; инвестициите в дълготрайни активи нарастват с 1,8%, преминавайки от спад към растеж; продажбите на дребно на потребителски стоки се увеличават с 2,8%, което представлява ръст от 1,9 процентни пункта спрямо декември предходната година. Тези показатели надхвърлят пазарните очаквания.

През периода на 15-ия петгодишен план приносът на Китай към растежа на световната икономика ще се запази около 30%. Страната ще продължи да внася устойчив импулс за глобалното развитие и просперитет чрез стабилното си и предвидимо висококачествено развитие.

2. Характеристики и тенденции в развитието на китайската икономика

В момента китайската икономика се развива в посока иновации, повишаване на качеството, като демонстрира силна динамика и жизненост.

На първо място, утвърждаване на иновациите като водеща движеща сила. През 2025 г. броят на валидните патенти за изобретения в Китай надхвърли 5 милиона, а страната заема първо място в света по

брой международни патентни заявки по системата РСТ за шеста поредна година. От първия полет на безпилотния летателен апарат „Джиутен“ (Jiutian) до високоскоростния влак CR450, както и от внедряването на големи езикови модели като DeepSeek и Tongyi, иновациите ускорено преминават от лабораторията към производството, осигурявайки стабилна опора за икономическото развитие на Китай.

Второ, превръщане на структурната оптимизация в стратегическа опора. Индустриалната структура на Китай продължава да се оптимизира. Добавената стойност в сектора на високотехнологичното производство и машиностроенето нараства съответно с 9,4% и 9,2%, докато в производството на индустриални роботи и интегрални схеми се увеличава съответно с 28% и 10,9%. Паралелно с това, структурата на външната търговия също се диверсифицира. През 2025 г. износът към страните по инициативата „Един пояс, един път“ се е увеличил с 11,3%, като АСЕАН се утвърждава за трета поредна година като водещ експортен пазар, а износът към нововъзникващи пазари – Латинска Америка, Африка, Близкия изток и Централна Азия – изпреварва общия темп на растеж.

На трето място, зеленото развитие като устойчив модел. Китай вече разполага с най-голямата система за възобновяема енергия в света – една трета от използваната електроенергия е „зелена“. През 2025 г. Китай е произвел над 16 милиона електромобила. Износът на литиево-йонни батерии и ветрогенератори също бележи силен ръст – съответно с 26,2% и 48,7%. По време на Форума за развитието на Китай 2026 г., главният изпълнителен директор на Apple Тим Кук съобщи, че над 90% от производството на компанията му в Китай вече се захранва с електроенергия от чисти източници, като китайските доставчици са поели ангажимент до 2030 г. да преминат изцяло към използване на възобновяема енергия – показателен пример за напредъка в зелената трансформация.

В същото време ние сме напълно наясно, че китайската икономика се сблъсква със сложни и сериозни предизвикателства. На първо място, засилва се въздействието на променящата се външна среда

– геополитическите рискове продължават да се множат, регионалните конфликти, включително войната в Иран, се изострят, а тарифните спорове и търговският протекционизъм се засилват. Мултилатерализмът и свободната търговия са подложени на сериозен натиск. На второ място, вътрешната икономика преминава през дълбока трансформация. Преходът от стари към нови двигатели на растежа е сложен и предизвикателен процес. Пазарът на недвижими имоти остава в процес на адаптация, а в системата на обществените услуги продължават да съществуват редица слабости и дефицити.

Изправен пред тези предизвикателства, Централният комитет, начело със Си Дзинпин, действа с хладнокръвие и решителност. Във външнополитически план Китай твърдо защитава своите интереси. Петте кръга икономически и търговски преговори между Китай и Съединените щати постигнаха положителни резултати и внесоха допълнителна стабилност в икономическото сътрудничество. Във вътрешнополитически план се прилага цялостен пакет от политики, включително засилено антициклично макроикономическо регулиране, насочено към стабилизиране на заетостта, предприятията, пазарите и очакванията. Постигнати са осезаеми резултати в ограничаването на рисковете, свързани с пазара на недвижими имоти, дълга на местните власти и малките и средни финансови институции. Подхождайки с готовност за най-неблагоприятните сценарии и стремеж към най-добрите възможни резултати, Китай не само успява да стабилизира макроикономическата рамка и да постигне нов напредък във висококачественото развитие, но и значително укрепва общественото доверие и увереност.

Практиката показва, че ръководната роля на ККП, предимствата на социалистическата система, огромният вътрешен пазар и добре развитата индустриална верига представляват фундаментална гаранция за преодоляване на трудностите и за устойчиво дългосрочно развитие. Основните предпоставки и дългосрочните тенденции за положително развитие на китайската икономика остават непроменени. Гледайки напред, ние сме уверени, че разполагаме с необходимия капацитет да реализираме поставените цели и да превърнем амбициозната визия на Петнадесетата петилетка в реалност.

3. Перспективи за сътрудничеството между Китай – ЕС и Китай – България

Китай и ЕС са втори по значимост търговски партньори един за друг и между тях не съществуват фундаментални конфликти на интереси. Ние сме партньори, а не конкуренти – сътрудничеството носи взаимна изгода, конфронтацията води до загуби и за двете страни. През 2025 г. обемът на двустранната търговия достигна 828,1 милиарда щатски долара, което представлява ръст от 5,4% на годишна база, като износът на Китай към Европа нарасна с 8,4%. Към края на същата година натрупаните двустранни инвестиции надхвърлиха 280 милиарда щатски долара.

Икономическите и търговските отношения между Китай и ЕС се формират под влиянието на различни фактори – от етапите на развитие и индустриалната структура до променящото се търсене. Напоследък ЕС засилва ограниченията спрямо Китай, като Пекин изразява надежда за по-тясно сътрудничество, придържане към постигнатите договорености, противопоставяне на протекционизма и поддържане на отворени пазари. Китай призовава за по-сдържано използване на ограничителни мерки и за създаване на справедлива и предвидима среда за бизнеса. Страната заявява готовност да засили диалога с ЕС, да управлява различията и да работи съвместно по глобалните предизвикателства.

Китай и България поддържат традиционно близки и приятелски отношения. България притежава съществени конкурентни предимства – стратегическо разположение на кръстопътя между Европа и Азия, едни от най-ниските данъчни ставки в Европейския съюз, пълноправно членство в Шенгенското пространство и еврозоната. През последните години двете страни постигнаха значими резултати в области като търговията, инвестициите, зелената трансформация и свързаността. В периода 2016 – 2025 г. двустранният търговски обмен се утрои, като България се утвърди като важен партньор на Китай в Централна и Източна Европа в областта на селскостопанските и новите енергийни продукти. Същевременно интересът на китайските инвеститори към България нараства устойчиво.

В перспектива съществуват особено благоприятни възможности за задълбочаване на сътрудничеството в следните четири области:

1. Търговия със селскостопански и хранителни продукти. Българските селскостопански продукти печелят все по-голяма популярност сред китайските потребители. През изминалата година бяха подписани протоколи за износ на шафран и рибни продукти от див улов за Китай. Ние ще продължим усилията за разширяване на достъпа на висококачествени български селскостопански стоки до китайския пазар.

2. Сътрудничество в областта на зелената енергия. България активно насърчава своята зелена трансформация, докато Китай разполага със значителен опит в сфери като електромобилите, съхранението на енергия и оборудването за възобновяема енергия. Ние подкрепяме задълбочаването на сътрудничеството в области като фотоволтаичната енергия, вятърната енергия и системи за съхранение на енергия.

3. Инфраструктура и взаимовръзваност. Ние ще насърчаваме активното участие на китайски компании в проекти в областта на транспорта, логистиката и складовите съоръжения в индустриални зони с цел повишаване на регионалната свързаност.

4. Сътрудничество в научно-технологичните иновации. България разполага с висококвалифицирани IT специалисти и водещи изследователски институти в областта на изкуствения интелект, докато Китай предлага широки възможности за приложение и индустриализация. Потенциалът за сътрудничество в цифровите технологии и изкуствения интелект е огромен.

С общите усилия на двете страни, икономическо-търговското сътрудничество между Китай и България ще се увенчае с още по-големи успехи.

Подредената икономическа система на Китай се дължи на дългосрочна стратегическа насоченост

В момента, когато се обсъжда икономическата политика на Китай, западната общественост твърди, че ѝ липсва енергичност и че не се прави достатъчно за стимулиране на икономиката. Подобен негативизъм всъщност е предубеждение, което игнорира фактите, както и неразбиране и подценяване на китайския модел на икономическо управление. Изданието People's Daily online обяснява защо. Тази гледна точка пренебрегва комбинацията от „ефективни пазари“ и „ефективно управление“ в Китай. Енергичността на макроикономическата политика на Китай се проявява предимно в стратегическото ѝ целеполагане.

Икономическото развитие на Китай се отличава с далновидност и стабилност. Петгодишните планове и индустриалните стратегии служат като водещи принципи за икономическо развитие, формирайки единен вектор за съвместни усилия.

Преди повече от 10 години, когато много страни все още обсъждаха осъществимостта на екологичната трансформация, китайското правителство вече беше ясно определило курса за развитие на нови стратегически индустрии, предоставяйки важни насоки за действие. От нововъзникващи индустрии до индустрии на бъдещето – всички тези нови области, индустрии и модели, които задават посоката на глобалното икономическо развитие и отговарят на предизвикателствата на бъдещите иновации, първоначално често се възприемаха като „неизследвана територия“ с висока степен на несигурност. Държавата поема задачата да определи курса и да поддържа основните насоки, позволявайки на пазара да стимулира предприемаческата активност чрез конкуренция, като по този начин установи подредена икономическа система.

Освен това Китай се отказва от краткосрочното стимулиране в полза на дългосрочно, висококачествено развитие. На Запад ефективността на политиката обикновено се измерва със силата на краткосрочните стимули, докато Китай поставя по-голям акцент върху структурните корекции и дългосрочната ефективност. Определянето на разумна цел за икономически растеж за през тази 2016 година е насочено именно към оставяне на място за

структурни корекции и избягване на риска. От оформянето на индустриите на бъдещето до изваждането на 800 милиона души от бедността, подобна дългосрочна стратегическа устойчивост демонстрира най-голямата политическа решителност.

Докато Западът продължава да оценява ситуацията през остарялата призма на БВП, китайската икономика отдавна демонстрира бърз растеж в области като електрически превозни средства, литиеви батерии и слънчеви панели. А в рамките на 15-ия петгодишен план (2026 – 2030) Китай планира активно да развива индустрии на бъдещето: биопроизводство, квантови технологии, въплътен изкуствен интелект и други.

Политическото регулиране в Китай се характеризира с гъвкавост. Фискалната и паричната политика на Китай се оптимизират динамично в зависимост от развиващата се ситуация – и този подход е научно обоснован.

Целенасоченото прилагане на мерки помага да се избегнат резки колебания в политиката, осигурявайки стабилни очаквания за участниците на пазара, което е признак за зряла икономика.

Преди „двете сесии“, състояли се в началото на март, американското списание Eurasia Review публикува редакционна статия, в която отбелязва, че Китай навлиза в по-зрял етап на развитие. Подходът на Китай към целенасоченото регулиране избягва негативните последици от резките колебания в прилагането на политиките, като същевременно осигурява стабилни очаквания

за участниците на пазара.

За да се оцени представянето на китайската икономика, не е достатъчно да се разглежда единствено растежът на БВП. Трябва да се вземат предвид качествените промени и повишената устойчивост на външен натиск.

През последните пет години, въпреки многобройните външни сътресения, китайската икономика нараства със среден годишен темп от 5,4%, а общият ѝ икономически размер последователно надхвърля границите от 110, 120 и 130 трилиона юана, като темповете на растеж значително надвишават средните за света.

Наред с количествения растеж, качественият подобреност става все по-забележимо: добавената стойност на преработващата промишленост уверено се нарежда на първо място в световен мащаб, постигането на научно-технологична самодостатъчност и самостоятелност се ускорява, а броят на новите предприятия с чуждестранни инвестиции нараства значително. Това показва, че глобалният капитал изразява доверие в Китай.

В условията на различни несигурни ситуации, породени от протекционизма, Китай остава непоколебим в поетите ангажименти. Той се придържа се към политиката си на сътрудничество с членовете на СТО, които споделят общи възгледи и подходи, и зачита основни принципи като режима на най-облагодетелствана нация и националното третиране. Китай намалява мита, рационализира негативния списък за чуждестранни инвестиции и осигурява заестост.

Продажбите във високотехнологичния сектор на Китай са нараснали с 14,6%

Приходите от продажби във високотехнологичните индустрии в Китай са нараснали с 14,6% на годишна база от началото на годината до 25

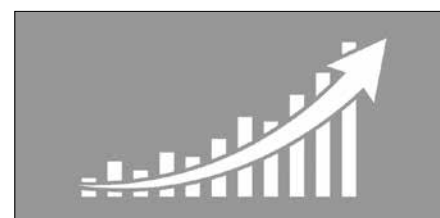
март, показват данни от фактурите на Държавната данъчна администрация.

Според статистиката конкурентоспособността на сектора продъл-

жава да се засилва, а модернизацията, движена от технологични иновации, се задълбочава.

Ускорява се и трансферът на научни постижения към реалната икономика.

Приходите в научноизследователските и технологичните услуги са нараснали с 21%, а в наукоемките високотехнологични индустрии – с 10,9%, което показва по-бързото

превръщане на научните резултати в производителни сили.

Създаден бе Евро-азиатски младежки център за иновации и проекти

Идеята е в основата на подписания неотдавна в българската столица Меморандум за сътрудничество между Българската национална асоциация „Един пояс, един път“, Асоциацията за международно обществено развитие – България, и Китайската държавна компания Ningbo Yongjiang Software Industrial Park Co., Ltd.

Известната китайска компания управлява огромен технологичен парк в един от най-важните пристанищни градове и икономически центрове на Китай – Нинбо, провинция Дзедзян.

Акцент в това споразумение е създаването на Евро-азиатски младежки център за иновации, в който

български технологични проекти получават редица предимства:

• 2 – 5% безвъзмезден дял

при регистрация на фирма;

• 20 000 CPU ядра и 64 000 GB облак – безплатно;

• Безплатни офиси и лаборатории в Китай;

• Незабавен достъп до различни реални обществени поръчки;

• Парични награди за привличане на таланти;

• Инвестиции за проекти с висок потенциал.

В момента вече се набират първите десет български стартапа, които ще влязат в програмата.

В Меморандума се подчертава значението на сътрудничеството между китайски и европейски млади учени от различни сфери на икономиката, както и различни институти и

организации, в които преобладават младите хора.

Това ще допринесе за разширяването на партньорството между китайски и европейски компании, както и разработването на общи проекти в областта на иновациите, новите технологии и най-актуалните научни изобретения, включително свързаните с изкуствения интелект. От българска страна документът беше подписан от председателя на Българската национална асоциация „Един пояс, един път“ проф. Захари Захариев и председателя на Асоциацията за международно обществено развитие Вадим Рошманов.

Шаню залага на „младостта“ като нова визитна картичка на града

Окръг Шаню – един от най-старите в провинция Дзедзян – през последните години изгражда нов имидж като „град на младостта“, съчетавайки историческо наследство с модерно развитие.

Младият предприемач Уан Дзюнхао, от поколение след 2000 г., е избрал да започне бизнес именно тук. По думите му градът става все по-привлекателен за младите хора както в професионален, така и в социален план. Той среща множество свои връстници в бизнес пространства и изгражда активна социална среда, превръщайки града в своеобразна „база“ за развитие и общуване.

През 2025 г. Шаню се изкачва до 27-о място в нацио-

налната класация на най-силните райони по икономическо развитие. Въпреки доброто си географско положение обаче градът е изправен пред сериозна конкуренция от големите урбанистични центрове, които привличат кадри.

В отговор на това още в началото на 2023 г. местните власти поставят стратегическа цел – създаване на „град на младостта“, с фокус върху привличането на млади таланти, развитието на нововъзникващи индустрии и повишаването на качеството на градската среда.

Концепцията не се ограничава само до младежите като възрастова група. Според местните власти „младостта“ е въпрос на нагласа и включва обновяване на цялостния жизнен цикъл на хората, индустриите

и градската среда.

Ключов елемент е модернизирването на индустриалната структура чрез развитие на нови и бъдещи отрасли, които да предоставят възможности за реализация на таланти. Целта е както задържане на местните жители, така и привличане на нови. В този контекст се насърчават иновационни клъстери, стартап екосистеми и сътрудничество между университетите и бизнеса, което допълнително укрепва позициите на града като притегателен център.

Паралелно с това Шаню реализира и активни политики за насърчаване на раждаемостта. През последните три години са отпуснати около 100 млн. юана за подкрепа на семействата, а през 2025 г. бяха въведени 13 нови мерки за създаване

на по-благоприятна среда за отглеждане на деца. Политиките обхващат както финансови стимули, така и подобряване на достъпа до образование, здравеопазване и социални услуги.

Със своята стратегия Шаню се стреми да съчетае икономическа динамика, социална устойчивост и привлекателна среда за живот, превръщайки „младостта“ в ключов фактор за бъдещото си развитие.

Важен аспект от тази политика е и създаването на благоприятна градска среда

– от модерни обществени пространства и културни инициативи до достъпни услуги и дигитална инфраструктура. Чрез подобряване на качеството на живот местните власти целят не само да привлекат млади хора, но и да ги задържат в дългосрочен план, превръщайки града в предпочитано място за работа и създаване на семейство.

Допълнително се обръща внимание и на изграждането на чувство за принадлежност и идентичност сред жителите. Чрез културни събития, обществени инициативи и подкрепа за младежки проекти се насърча активното участие на хората в обществен живот, което укрепва социалната тъкан и прави града по-живен и сплотен.

В крайна сметка моделът на Шаню показва как един традиционен град може успешно да се преосмисли в условията на съвременната конкуренция. Чрез съчетание от икономически стимули, социални политики и нова градска идентичност, той се стреми да изгради устойчиво бъдеще, в което „младостта“ е не просто демографска характеристика, а стратегически ресурс за развитие.

Страницата подготви
Мира ЯВАШЕВА

Симпозиум на лауреатите на Шестата държавна награда за издателска дейност

В Пекин се проведе симпозиум на лауреатите на Шестата китайска държавна награда за издателска дейност.

Участниците в него подчертаха, че през последното десетилетие Китайската комунистическа партия и държавата отделят приоритетно внимание на издателската дейност, работейки за решаването на нейните фундаментални и дългосрочни въпроси и формирайки основна рамка за по-нататъшното ѝ развитие.

По време на дискусиата в рамките на симпозиума бе изтъкната необходимостта от дълбочено изучаване и прилагане на идеите на Си Дзинпин в областта на културата. Акцент беше поставен върху адекватното посрещане на новите предизвикателства и възможности, както и върху необходимостта от висококачествено развитие на издателския сектор. Според участниците това е ключов фактор за укрепването на културната мощ на Китай и изграждането на силна национална идентичност.

„Духът на древна България“ – един спектакъл послание и мост между културите

На 22 март сцената на читалище „Напредък“ в Пиргон се превърна в място, където минало и настояще се преплетоха в едно силно и въздействащо преживяване. Ансамбъл „Челопеч“ представи за първи път концерт-спектакъла „Духът на древна България“, събитие, което надхвърли рамките на обикновен концерт и се превърна в истинско пътешествие към корените на българската душевност. Спектакълът е и част от културното сътрудничество между Челопеч и Китай, започнало през февруари 2025 г. с откриването на Китайски културен кът в града.

Още с първите звуци в залата се настани тишина – онази особена, наситена с очакване тишина, която говори сама по себе си. Публиката беше притихнала, а във въздуха се усещаше вълнение. И когато музиката започна, сякаш времето се разтвори. Всеки танц, всяка песен, всяка нота се превърнаха в разказ – за любовта към родното, за вярата, за силата на традицията и за онази невидима чувствителност, която ни свързва като народ. На сцената се разля истинска палитра от българския фолклор. Зрителите имаха възможност да се потопят в разнообразието на различните етнографски области – от магията и мистичността на Пирин, през мекотата и дълбочината на Родопите, до огнената енергия на Тракия и живия ритъм на Шоплука. Особено въздействащо бе присъствието на Средногорieto – регион, чийто дух е неразривно свързан с историята и традициите на Челопеч. Изпълнителите на сцената не просто представяха танци и песни – те ги изживяваха. Във всяко движение се усещаше отдаденост, във всеки поглед – емоция. Танцьорите разказваха с телата си, а певците – с гласовете си, превръщайки всяко изпълнение в живо послание. Особено силно въздействие оказа звукът на гайдите – дълбок, пронизващ и въздействащ, той достигаше право до сърцето и напомняше за онази тиха, но устойчива сила на българския дух.

Един от най-запомнящите се моменти в спектакъла бе появата на кукерите. Със своята внушителност, тежки костюми и ритмичен звън те сякаш излязоха от дълбините на времето, за да напомнят за древните вярвания и за вечния кръговрат на живота. Тяхното присъствие внесе първична енергия и събуди нещо дълбоко и неподправено у всички в залата – усещане за връзка с корените, което трудно може да бъде

изразено с думи.

Спектакълът не беше просто художествено събитие – той беше мисия. Мисия да съхрани, да предаде и да събуди интереса към българските традиции. В свят, в който модерното често измества автентичното,

Снимка Петя Чолакова

подобни инициативи напомнят, че нашето културно наследство е живо и има своето място в съвременното.

Специални гости на събитието бяха г-жа Гъ Лина – директор на Китайския културен център, София, и г-жа Лиу Бей, мениджър проекти към центъра, чие то присъствие придаде допълнителен международен акцент на вечерта. Техният интерес към българската култура е ясен знак, че традициите ни имат универсална стойност и могат да бъдат разбрани и оценени далеч извън границите на страната. В знак на уважение и благодарност вокална група „Прима“ отправи специален поздрав към гостите с изпълнение на песен на китайски език. Този жест бе повече от символичен – той показа, че културният обмен не е еднопосочен процес, а взаимно споделяне, което обогатява и двете страни.

Зад реализацията на концерт-спектакъла „Духът на древна България“ стои екип от отдадени професионалисти – творци и организатори, които влагат не само умения, но и сърце в своята работа. Режисурата и хореографията на Станислав Стойков, вокалната подготовка на Невелина

Сараджова, инструменталното обучение на Стоян Маджаров, организацията на кукерите от Делян Джунев, озвучаването от Дорбин Стойков, ръководството на диктора Деница Стойкова, както и сценичната подкрепа на останалите участници, са доказателство, че когато има желание и отдаденост, резултатът може да бъде наистина впечатляващ.

Събитието бе реализирано с подкрепата на кмета на Община Челопеч инж. Алекси Кесяков – човек, който последователно работи за развитието на културата в общината. В своето слово той поздрави участниците и подчерта значението на подобни инициативи, които не само съхраняват традициите, но и ги правят достъпни за новите поколения.

Но този спектакъл е само част от една по-голяма история – историята на културното сътрудничество между Челопеч и Китай. Това партньорство е пример как различни култури могат да се срещнат, да се опознаят и да изградят връзка, основана на уважение и интерес. Началото на този процес бе поставено през февруари 2025 година с откриването на Китайски културен кът в Челопеч. Това

събитие не просто разшири културния живот в общината, а създаде ново пространство за среща между традиции, идеи и светогледи. Оттогава насам инициативите, свързани с този културен обмен, се развиват динамично.

Сред тях се открояват лекции по традиционна китайска медицина, които предизвикват сериозен интерес сред местната общност, както и художествени изложби, представящи китайското изкуство. Тези събития не само обогатяват културния календар на общината, но и създават възможност за по-дълбоко разбиране на една различна, но в много отношения близка култура – китайската.

Партньорството между Челопеч и Китай вече има и международно измерение. Част от самодейците от ансамбъл „Челопеч“ представиха общината на международно изложение в китайския град Нинбо. Там, далеч от родината, те показаха с гордост българските песни и танци, доказвайки, че българският дух може да бъде разбран и почувстван навсякъде по света. Сътрудничеството намира израз и в спорта – чрез участие на общината в състезания с китайски драконови

лодки на езеро Панчарево. Тази древна китайска традиция, пренесена в съвременен контекст, се превръща в символ на единство, синхрон и споделена цел – ценности, които обединяват хората независимо от техния произход.

Днес Челопеч се утвърждава като място, където културата не просто се съхранява, а се развива и споделя. Това е място, където традицията среща бъдещето, а местната идентичност намира своето място в глобалния свят. „Духът на древна България“ не е просто спектакъл – той е послание. Послание, че корените ни са живи, че традициите ни имат значение и че когато ги пазим и споделяме, те продължават да вдъхновяват. А когато към това се добави и отвореност към други култури, се създава нещо още по-ценно – свят, в който различията не разделят, а свързват. И може би именно в това се крие истинската сила на подобни инициативи – в способността им да ни напомнят кои сме, като същевременно ни показват колко много можем да бъдем, когато сме отворени към света.

Моника Михайлова,
мл. експерт
към община Челопеч

Икономиката на преживяванията доведе преоткриване на културния туризъм

В Китай туризмът вече не е просто посещение на известни места и разглеждане на забележителности, защото все повече хора предпочитат да преживяват културния туризъм. Икономиката на преживяванията му дава ново измерение. В провинция Хънан и Джъдзян, имерсивните представления насърчават трансформацията на индустрията за културен туризъм от икономика, базирана на продажбата на билети, в икономика, базирана на преживяванията.

В туристическата зона на планината Уаншуйшан в град Кайфън, провинция Хънан, хората, облечени в театрални костюми, не са актьори, а туристи. Тук актьорите са водачи и учители в игрите и състезания по бойни изкуства или в изпълнението на сценки с исторически сюжети, в които посетителите участват. Така, чрез включването си в интерактивни дейности, туристите могат да спечелят „сребърни билети“ за пазаруване в живописната зона и да се потопят в живота на древните градове. Тук представленията на живо се редуват непрекъснато, над 2000 души изнасят около 3000 представления дневно, които включват интерактивни елементи за посетителите.

В Хъндиен, студио за филми в град Дунян, провинция Джъдзян, туристите могат не само да присъстват на снимачната площадка, но и да играят редом с интерактивни актьори и да изпитат тръпката на сценичните превъплъщения. През тази година студиото е обновило съоръженията си и е създадо още повече тематични сцени.

Дон Сюесяо разказва, че като туристка в това студио е наблюдавала и участвала в заснемането дори на телевизионни сериали и фентъзи драми. „Чувствах се напълно

потопена в действието като в някаква магия. Беше много забавно.“

Лиу Цицай, мениджър на студио „Хъндиен“, обяснява, че за да задоволи интереса на посетителите, през тази година студиото е създадо нови начини за преживявания, например снимачни сцени на бойни изкуства от древността. Това е довело до увеличаване броя на туристите, като през уикендите той често надхвърля 10 000.

Освен представления в туристическите дестинации, селският туризъм в някои райони предоставя и

други нови преживявания. Чунцин и Съчуан са интегрирали селското стопанство и туризма, превръщайки селскостопански дейности, като бране на диви зеленчуци и изкопаване на бамбукови филизи, в завладяващи преживявания. По този начин се увеличава и потреблението в селските райони през пролетта.

В град Чънду, провинция Съчуан, туристите могат да се включат в бране на диви зеленчуци в полето, напътствани от специалисти, които ги придружават.

В Съчуан, в най-активния сезон бамбуковите гори също посрещат туристи, които на групи с кошници и мотики берат пролетни бамбукови филизи, наслаждавайки се на радостта от природата. Тази интеграция на селското стопанство и туризма не само позволява на туристите да опитат първите свежи вкусове на пролетта, но насърчава и потребление в района.

Уан Гуанцин, собственик на агротуристическа дестинация, споделя, че преди, когато е бил сам, е берял по-малко количество бамбукови филизи. Но сега нещата са различни, защото туристите берат бамбуковите филизи с интерес и удоволствие и ги носят в мястото за подготовка, което увеличава продукцията.

Изложбата Китай – Италия насърчава културния диалог

За Анна Лусия Темпеста, италиански музеен куратор, изложбата никога не е просто показване на древни предмети, а по-скоро служи като отворена покана за межкултурен диалог. Тази философия в момента оживява в Нинся-хуейския автономен район, Северозападен Китай, където представянето на древна средиземноморска керамика се е превърнало в задълбочен обмен между европейски и китайски специалисти по културно наследство.

Катализаторът за този обмен е изложбата „Мит за керамиката“, която се откри неотдавна в музея Нинся. Събитието, включващо 115 ценни керамични изделия, скулптури и стъклени изделия от италианския регион Пулия, използва митовите за древногръцки божества, за да илюстрира средиземноморската култура и история.

Но постепенно вниманието се измести отвъд артефактите към дълбоките, съвместни връзки.

Анна Лусия Темпеста, главен куратор на изложбата от италианската страна и служител в Департамента по туризъм и култура на Пулия, отбелязва, че истинският триумф на събитието се крие във взаимното откриване. „Тези предмети не са просто съдове. Техните шарки и мотиви разказват истории за древни обичаи,

земни реколти и взаимоотношения между народите“, каза Темпеста след обширни дискусии с китайските си колеги.

Това споделено разбиране е ярко запечатано в самата изложбена зала.

Китайски и италиански куратори умишлено поставили гръцки кратер от Пулия от 400 г. пр. н. е. редом с китайско национално съкровище, а именно позлатена сребърна кана, открита в местна гробница, датирана от династията Северен Джоу (557 – 581). Изработена в древния регион Бактрия, който се намира в днешен Северен Афганистан, каната е с персийски и римски декоративни елементи.

Забележително е, че и двата артефакта изобразяват сцени от Троянската война. Разположени един до друг, те създават ярък межкултурен резонанс, обхващащ хиляди мили, подчертавайки историческата роля

на Нинся като жизненоважен кръстопът по древния Път на коприната.

Културната синергия се разпространява далеч отвъд витрините. По време на престоя си в Инчуан, столицата на Нинся, италианската делегация посети центъра за опазване на културни реликви на музея в Нинся, за да се запознае с китайските практики за опазване.

Европейските експерти проведоха задълбочени дискусии с китайски специалисти относно реставрационните материали и техники за съхранение.

Според Хон Цюен, китайският куратор на изложбата, италианският екип е изразил високо възхищение от напредналите технологии за дигитални изложби на музея и от щателната всеотдайност на неговия персонал, полагайки солидна основа за бъдещо академично сътрудничество.

Запознаването на ита-

лианският екип с китайското наследство включваше и посещение на императорските гробници Сися, които бяха включени в Списъка на световното наследство на ЮНЕСКО миналата година.

Сравнявайки древните обекти от керамика и порцеланови пещи в Сися с италиански археологически находки, експертите се възхищаваха на оригиналността и историческата стойност на регионалното наследство на Китай, отбелязвайки как различните среди оформят уникални художествени изрази.

Уан Сяоджун, куратор на музея Нинся, подчерта, че откриването на тази изложба през пролетния туристически сезон е стратегически ход за обогатяване

на обществения културен живот и насърчаване на по-дълбоко културно сътрудничество между Китай и Италия.

Отбелязвайки поразителните прилики между богатото скално изкуство на Италия и древните петроглифи, открити в планината Хълан в Нинся, Анна Лусия Темпеста разкри амбициозна визия за бъдещето.

„Надяваме се да успеем да представим скалното изкуство от планината Хълан в Европа“, каза Темпеста, добавяйки, че очаква с нетърпение установяването на дългосрочно, прагматично партньорство в опазването на реликвите, съвместните изложби и академичните изследвания.

Страницата подготви
Красимира ИВАНОВА

Младите футболисти вдъхват надежда за националния футболен отбор на КНР

След историческото второ място на Купата на Азия по футбол за състезатели до 23 години с най-добрия резултат на отбора в турнира, китайският национален отбор до 23 години сега насочва вниманието си към предстоящите Азиатски игри

Резултатите от Купата на Азия до 23 години вече са история. Това заяви старши треньорът на китайския отбор до 23 години Антонио Пуче наскоро в Сиан, провинция Шънси, където отборът до 23 години ще играе три приятелски мача. „Миналото е написано и ние трябва да наследим духа на историята и да вървим към по-светло бъдеще. Нашата основна цел сега са Азиатските игри през септември.“

Отличното представяне на отбора до 23 години на Купата на Азия до 23 години доведе до това 10 играчи от турнирния състав да бъдат повикани в старшия национален отбор за международната седмица на мачовете.

„Чудесна новина е за много от нашите играчи да получат повиквателни в старшия национален отбор – каза Пуче. – Това създава нови възможности за други играчи, позволявайки ни да се организираме и да се сработим като обновена единица.“

Сред 25-те играчи, първоначално повикани в отбора до 23 години, 16 бяха играчи до 21 години, включително Йимулан Маймайти, който се завърна в отбора след контузии.

Предстои отборът да се изправи срещу севернокорейските съотборници и срещу виетнамския отбор, след като вече завърши наравно с отбора на Тайланд до 23 години. Настоящият състав е изграден от играчи до 21 години, които доскоро усъвършенстваха уменията си в местни младежки лиги или мачове от по-ниско ниво. „Това смесване на млади поколения е предназначено да улесни прехода към Олимпийските игри през 2028 г.,

Капитанът на китайския футболен младежки отбор до 23 години Сян Юуан (вдясно) изразява радостта си след гол на неговия срещу Тайланд на 25 март 2026 г.

позволявайки на по-младите перспективни играчи да поемат предизвикателството на международната конкуренция, – обясни пред Global Times Джан Бин, футболен коментатор от Пекин. – Мачовете не са просто загрявка, а целенасочена подготовка за Азиатските игри по-късно тази година, където се очаква китайските млади таланти да докажат отново своята сила на континенталната сцена.“

Успехът на отбора до 23 години ускори и промените в състава на старшия национален отбор.

Под ръководството на старши треньора на мъжкия национален отбор Шао Дзяи, старшият национален футболен отбор на Китай ще изиграе два приятелски мача.

Отминаха дните, когато отборът включваше предимно утвърдени имена. Включването на 10 играчи от групата U23 се възприема като вливане на свежа струя в старшия състав.

19-годишният нападател Уан Юдун, известен със своето самообладание и умения в китайската Суперлига, е един от водещите младежки

имена сред младите играчи. 21-годишният халф Сю Бин също получи похвали за своята защитна игра. В момента той е и единственият китайски играч в чужбина и играе играещ за Барнсли ФК във Великобритания.

Присъствието на по-младите играчи променя тренировъчните сесии, принуждавайки по-възрастните съотборници да повишат интензитета, като същевременно дава на новодошлите възможност за вземане на по-отговорни решения. Ветеранът халф Уан Шаоюен също изрази това мнение, отбелязвайки, че както старшите играчи, така и новодошлите са напълно отдадени по време на тренировките.

„Независимо дали става въпрос за ветерани, или млади играчи, всички дават всичко от себе си. Треньорът Шао е стриктен по отношение на детайлите, не пести усилия да анализира противниците и да обяснява тактическите решения“, каза Уан пред репортери преди тренировка в Сидни. „Всички ние споделяме една и съща цел: да играем добре в тези два мача.“

Китайски производител на мотоциклети спечели престижен световен шампионат

Френският пилот Валентин Дебис, карайки произведения в Китай ZX-Moto 820RR-RS, спечели втория кръг от Световния шампионат по супербайк в Португалия, съобщи електронното издание на в. „Жънмин жибао“ – Peoples Daily Online. Преди това Дебис, карайки своя 820RR-RS, спечели и първото състезание, побеждавайки най-близкия си конкурент с почти 4 секунди. Това бележи първата победа за китайски производител на мотоциклети в историята на световните мотоциклетни състезания, както и първия път, когато китайска марка печели кръг от Световния шампионат по супербайк

(WSBK), нарушавайки дългогодишната доминация на европейски, американски и японски марки като Ducati и Yamaha.

Световният шампионат по супербайк е основан от Международната мотоциклетна федерация през 1988 г. За разлика от световния шампионат по мотоциклетни състезания MotoGP, който използва прототипи на мотоциклети, WSBK се състезава с мотоциклети, базирани на производствени модели с минимални модификации. Поради това той често е наричан „мотоциклетното шоу на пистата“ и е важна платформа за производителите на мотоциклети да демонстрират своите производствени технологии.

Страницата подготви Любомир МИХАЙЛОВ

София, 1000
ул. „Г. С. Раковски“ 99
Тел.: +3592 944 1026
Имейл: kitai.dnes@gmail.com
Уебсайт: www.kitajdnes.com

ИЗДАТЕЛ
Проф. Светлана ШАРЕНКОВА
Управител на
ИК „ЗЕМЯ“ ООД
Тел.: +3592 943 4664

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ
Председател
Проф. д.ик.н. Димитър ИВАНОВ
Тел.: + 3592 944 1020

РЕДАКЦИОННА
КОЛЕГИЯ
Главен редактор
Теофан ГЕРМАНОВ

Отговорен секретар
Венцислав ЗАФИРОВ

Редактори
Любомир МИХАЙЛОВ
Красимира ИВАНОВА

Репортер
Галина КРУМОВА

Графичен дизайн
Мая ПЕТРОВА

ОСНОВАТЕЛ И ПЪРВИ ГЛАВЕН
РЕДАКТОР (2019 – 2025)
Петър ГЕРАСИМОВ

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
+3592 944 1026

РЕКЛАМА
Тел.: +3592 944 1026
kitai.dnes@abv.bg
Рекламите и обявите
се заплащат авансово
по банкова сметка
или в брой

БАНКОВА СМЕТКА
Интернешънъл Асет Банк АД
IBAN:
BG95IABG80981001651201
BIC: IABGBGSF
ИК „ЗЕМЯ“ ООД

СЧЕТОВОДСТВО, КАСА
Тел.: +3592 944 1026

ПЕЧАТ
АЛИАНС МЕДИЯПРИНТ

Използвани са материали
на АГЕНЦИЯ „СИНХУА“ и CRI

Международното автомобилно изложение в Хайнан

В град Хайкоу се проведе Международното автомобилно изложение на Хайнан. В тазгодишното издание участваха почти 100 марки от цял свят.

Започна изграждането на мащабна платформа за морски изследвания

В Шанхай започна строителството на плаващо изследователско съоръжение за дълбоководни проучвания. То е част от ключовите национални инфраструктурни проекти в науката и ще подпомага изследванията в областта на морската техника, ресурсите и морските науки.

Лабораториите ще обхващат изследвания на морски бедствия, метеорологични наблюдения и изучаване на подводната физическа среда. Съоръжението се изгражда от университета „Дзяотон“ и се очаква да бъде завършено до 2030 г.

Платформата ще позволява дългосрочно присъствие в зони за дълбоководни мисии и ще подпомага

целогодишни научни наблюдения и инженерни изпитвания. Съоръжението ще може да бъде бързо мобилизирано и разгръщано при необходимост.

Очаква се съоръжението да допринесе за разкри-

ване на сезонните закономерности в развитието на морските екосистеми, да подпомогне изследванията върху произхода и еволюцията на живота и да подобри точността на прогнозите за тайфуни.

Празник на цветята в Ханджоу

„Дванадесетте богини на цветята“ оживяват в Националния парк „Влажните зони Сиси“ в Ханджоу. Артистите, облечени в ханфу, плават с традиционни лодки и празнуват Празника на цветята с жителите и гостите на града.

Близо 210 милиона души по света учат китайски език

Министерството на образованието проведе среща относно Националната стратегия за дигитализация на образованието за 2026 г. Ян Дан, директор на Отдела за международно сътрудничество и обмен на Министерството на образованието, каза, че през периода на 14-ия петгодишен план (2021 – 2025) международното образование на

китайски език се е развивало бързо. Вече 90 държави по света са въвели китайски в своите национални образователни системи, а броят на хората, които учат и усъвършенстват китайския си език, е достигнал 210 милиона.

Министерството представи официално и новия „Център за образованието на китайски език“, който ще стимулира разширяването на влиянието на китайски език по света.

Круизното пристанище посрещна над 5500 чуждестранни туристи за един ден

Международното пристанище за круизни кораби „Усункоу“ в Шанхай осъществи първото за тази година „едновременно акостиране на три кораба“ на 29 март. С акостирането на двата круизни кораба Mediterranean Splendor, Maysif 6, както и на кораба Aida Magic, който оперира от това пристанище, само през този ден чуждестранните туристи надхвърлиха 5500 души.

Благодарение на множество мерки за улесняване на международните

туристически връзки, които е въвел Китай, над 90% от чуждестранните туристи влизат без виза. За да отговорят по-добре на нуждите на гостите, туристическите агенции предлагат над 25 вида едnodневни екскурзии и програми за задълбочено опознаване на града. В програмите са включени Уайтан, Ююен, зеленчуковият пазар „Шанган“, високоскоростната магнитно-левитационна железопътна линия и други забележителности, което позволява туристите да се наслаждат на автентичния живот в Шанхай.